

Colofon

DUIN, jaargang 41, nummer 2,
zomer 2018

ISSN - 0168-7948

Redactie

Bas Arens, Peter van den Berg,
Annelies Boutellier, Adriaan en Sytske
Dijksen, Jos Lap, Arjen Kok, Marijke
Kooijman, Frans Micklinghoff,
Joost van Reisen, Julius Röntgen

Eindredacteur

Antje Ehrenburg - antje-ehrenburg.nl

Hoofredacteur

Arnoud van der Meulen

Fotoredacteur

Ronald van Wijk

Vormgeving en opmaak

René van Rossum
Puffin dtp & fotografie

Druk

Veldhuis Raalte

Redactieadres

DUIN, Postbus 664
2300 AR Leiden
Tel: 071-5143719
stichting@duinbehoud.nl
www.duinbehoud.nl

Donateurschap

Beschermheer/vrouwe vanaf € 100,-
Instellingen € 40,-
Particulieren € 21,-
Studenten / 65+ € 17,-
Losse abonnementen € 60,-

Betalingen

NL38ASNB8804514132
© Stichting Duinbehoud
Nieuwe donateurs van de
Stichting Duinbehoud kunnen
zich aanmelden op het redactieadres.

Bij de voorkant

Grote tijd
Foto: Ronald van Wijk

Inhoud DUIN

is een kwartaaluitgave van de Stichting Duinbehoud. Deze stichting zet zich in voor bescherming en herstel van de oorspronkelijke natuur in de duinen en voor het belang van de natuurgerichte recreant.

6

Geuren en kleuren in de duinen

In de zomer zijn bloeiende duinen een explosie van geur en kleur! Dit roept bij velen krachtige herinneringen op. Loekie van Tweel neemt ons mee naar haar zomerse duinen.



18

De schatkamer van Voorne

De Slikken van Voorne is een jong, dynamisch en soortenrijk kustgebied tussen Maasvlakte en het eiland Voorne-Putten. Jos Lap ging op verkenning bij lokale kenners.



22

Speuren naar sporen

Leerlingen van basisscholen gaan op excursie in Meijendel. Zo geeft Dunea haar passie voor duinen door aan een nieuwe generatie.



En verder:

- 2 Column
- 4 Dwars door de duinen
- 10 Duinbehoud in Noord-Holland
- 14 Liefdesleven van de wijngaardslak
- 16 Duinen in beeld
- 24 Duinen door de ogen van kunstenaars
- 26 Mijn duin
- 28 Stuifduin
- 30 Recensies
- 32 Duinleven: asperges

Sponsors



DUIN wordt gesponsord door PWN, Dunea en Waternet. Samen willen we laten zien dat de duinen het beschermen waard zijn. Stichting Duinbehoud zal zich echter niet laten beperken in het ondernemen van acties die zij noodzakelijk acht.



Asperges

Ze zijn bekend van de scheuten: asperges. Het woord scheut is afgeleid van schieten. Inderdaad, asperges schieten in het voorjaar de grond uit. De scheuten zijn opgebouwd uit de rijke reserves van het jaar ervoor, zodat er snel een flinke aspergeplant uit kan groeien, soms hoger dan u en ik. Het vermoeden is dat ze in de duinen geraakt zijn doordat ze er ooit geteeld zijn en zich hebben weten te verspreiden. Dit laatste via de zaden uit de aantrekkelijke, talrijke rode bessen. De asperge kent afzonderlijke mannetjesplanten, uiteraard zonder bessen, en vrouwtjesplanten. De onderling verschillende bloemen zijn nietig. Soms knijp ik van een plant een miniem topje af en proef de bekende aspergesmaak.

De aspergeplanten zijn 's zomers friscgroen en vallen daarmee zeker in droge tijden goed op tussen vergeelde en verdorde kruidjes. De asperge is blijkbaar goed bestand tegen zon en droogte. Geen wonder: de oppervlakte van zijn fijne naaldjes is zeer beperkt, en dus ook zijn verdamping. Die naaldjes zijn geen vervormde bladeren, zoals naalden van dennen en sparren, maar groene takjes. Ook de stengels zijn friscgroen. Maar soms zie je dat er groen afgegraasd is, en dat moet wel gedaan zijn door kleine beestjes. Wie erop let, ziet meestal wel de daders: mooi gekleurde kevertjes, of hun donkere of groenige larfjes. Van deze aspergehaan-

tjes, zoals ze heten, kennen we weer twee soorten: de een is oranje met twaalf zwarte stippen, de ander donker met gelige, hoekige patronen en roodbruin. Beide soorten lusten uitsluitend asperges en zetten langwerpige eieren op de punt af. De twaalfstips lijkt zich zelfs verder te beperken tot de vrouwelijke asperges en zet haar eitjes vaak af op een bes. De kevertjes wenden zich altijd van de toeschouwer of zijn vinger af, als spelen ze het verstoppertje van kleine kinderen achter een sprietboompje. Bij gevaar laten ze zich vallen en zijn onvindbaar.

Uitsluitend in de duinen komt er nog een speciale aspergevorm voor: de liggende asperge. Door een knik in de stengel bereikt hij geen grote hoogten. Hij is vooral te vinden in het zogenoemde zeedorpenlandschap: de duinen vlak bij de dorpen, waar de mens de bodem sterk beïnvloed heeft. Het groen lijkt nog wat donkerder, en ook bij deze variant ontbreken de bladeren nagenoeg en vangt de plant zonlicht met de sterk vertakte stengeltjes en naaldjes.

Een andere plant die elk jaar met scheuten schiet, is de hop. Ook zijn scheuten zijn eetbaar en lekker, zegt men. Ik zelf heb ze nooit gegeten. •

Tekst: Peter van den Berg
Foto's: Gerrit van Ommering